

صدور اندیشه انقلاب: تاثیر انقلاب اسلامی و امام خمینی(ره) بر مفهوم حکومت مطلوب در اندیشه سیاسی راشد الغنوشی

جلال درخشه^۱

صادق زینالی^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۶/۲۰ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۶/۹/۷

فصلنامه آفاق امنیت / سال دهم / شماره سی و ششم - پائیز ۱۳۹۶

چکیده

از نظر تاریخی ظهور پدیده اسلام گرایی در چند دهه اخیر در مواجهه و برخورد کشورهای اسلامی با غرب، و به عنوان پاسخی برای عقب ماندگی جوامع اسلامی پدید آمد. در این میان یکی از مهم ترین توجهات اسلام گرایان، مساله حکومت مطلوب و الگوهای نظری و عملی آن است. این دغدغه از زمان پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و استقرار نظام جمهوری اسلامی مبتنی بر اندیشه سیاسی امام خمینی(ره) نمود بارزتری یافته است. یکی از کشورهایی که در آن اسلام گرایان، از انقلاب اسلامی و امام خمینی تاثیر زیادی پذیرفتند کشور تونس است. در این کشور، جنبش اسلام گرای النهضه و رهبر آن، شیخ راشد الغنوشی، از دهه ۶۰ میلادی با دیکتاتوری حاکم در تونس در حال مبارزه بودند که با وقوع انقلاب اسلامی در ایران و آشنایی غنوشی با اندیشه های امام خمینی(ره) روند جدیدی در اندیشه و عمل سیاسی جریان النهضه و رهبری آن در باب حکومت مطلوب بوجود آمد. با توجه به اهمیت موضوع، این مقاله به این پرسش می پردازد که « مفهوم حکومت مطلوب در اندیشه سیاسی راشد الغنوشی کدامین تاثیرات را از انقلاب اسلامی ایران و امام خمینی(ره) پذیرفته است؟ » مقاله به منظور پاسخگویی به این پرسش از روش تحلیل تطبیقی بهره گیری نموده است.

یافته ها بیانگر آن است که حکومت مطلوب در اندیشه سیاسی غنوشی پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و تحت تاثیر اندیشه سیاسی امام خمینی(ره) دچار تحول مفهومی شده، بطوری که در دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی عمدتاً به دنبال مردم سالاری مبتنی بر احکام اسلامی است ولی پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران او به دنبال اسلام به مثابه برنامه مشخص اجتماعی برای حکومت داری است.

واژگان کلیدی

حکومت مطلوب، راشد الغنوشی، انقلاب اسلامی، امام خمینی(ره)، تونس، مردم سالاری

۱ استاد علوم سیاسی دانشگاه امام صادق(ع)

۲ دانشجوی دکتری اندیشه سیاسی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی

